

Jí² ti tún² 'e gasii¹ in San Pablo tí²i 'in tsá² 'in néei¹ Corinto

Siin²¹ in Poo² 'e jí² lo tya' 'in jai² lí²i néei¹ Corinto

¹ Jna-a, Poo², sí³na 'e jí² lo tyii' tí²i 'in tsá² néei¹ Corinto. Joon jna-a, Poo², lí¹na apóstol tya' Jesucristo to² tyu² Dios Jmii²¹. 'Øøi²¹-tsi tsá² 'e gatyii¹³ in Dios jna 'e cwo³oo tsá² júu³ tyá² tya'a. Siin²¹² jna'a caan²¹ mo coon¹³ tsaru¹u' Timoteo 'e jí² lo tí²i 'in tsá² jai² lí²i Dios 'in néei¹ fuu²¹ Corinto coon¹³ jileei²¹ 'in jai² lí²i lícaain²¹ lí sii²¹ Acaya. ² Cwauncwaa³ i Ñu¹u' Dios coon¹³ Ña'ñu¹u' Jesucristo jilee²¹ naa' 'e cwoseen²¹ naa' tyá²-u.

Ní² Poo² wúu¹

³ Cwo¹³ jna'a 'maai¹³ 'in Dios tya' Ña'ñu¹u' Jesucristo, 'ii Jmii²¹ o jon. Joon fee¹ mo-tsi 'wii²¹² tyii' 'in Jmii²¹ do. Cwo¹ o 'in Dios do jna'a jilaa²¹ fo'feei¹ tya'a. ⁴ Joon Dios do cwo¹ o jna'a jilaa²¹ fo'feei¹ coon¹³ jilaa²¹ wúu¹ nee²¹ e'e 'e coon¹³ la joon jna'oo'o lí²-i cwóo¹³ o'o 'e fo'feei¹ do 'e gacwo¹ o Dios jna'a tya' tsá² xeei²¹ 'in seen²¹ in fáí². ⁵ Tsu lagi nee²¹ e'e 'e wúu¹ 'áai¹ 'e gani² Cristo la joon jon 'ii¹³ na'a coon²¹ fo'feei¹ tya'a. ⁶ Tsu 'wii¹³ joon mo ganee²¹ e'e wúu¹ joon gacwo¹ Dios jna'a fo'feei¹ coon¹³ la joon 'e galisá² fo'feei¹ tyii' 'e cwóo¹³ o'o 'naa'. Joon coon¹³ 'e fo'feei¹ 'e ga'ii¹³ na'a joon gacwóo¹³ o'o 'naa' jon, coon¹³ la joon taa²¹ jmaa² aa' 'e fee¹-oo' coon¹³ 'e wúu¹

i'óo²oo' 'e li la li 'e wúu¹ ganee²¹e'e. Jmoo¹o Dios la joon ilisá² fo'feei¹ tyii' joon itiin¹³naa'. 7 Joon jo cu²-tsii'i coon¹³ 'naa' tsu nee²¹oo'o 'e xufiin¹³ ñí³ 'naa' wúu¹ la ganee²¹e'e la joon jon i'ii¹³naa' fo'feei¹ tya' Dios la ga'ii¹³ jna'a.

8 Tsaru¹u', 'iin²¹²na'a 'e liñii²¹ 'naa' 'e fa'í³ 'e galiseen²¹na'a coon²¹ li sii²¹ Asia. Tsu 'áa¹mo ganee²¹e'e wúu¹ ca jiin¹³ jo itaa²¹gñi'. Joon galíi²na'a 'e jo iwóo¹³o'o 'e jiin¹i'in. 9 Líi¹na'a la líi¹i tsá 'in ti li ijúun²mo. Pe coon¹³ la joon ga'e²e Dios jna'a xiiala ngñi²¹i'i jo cu²-tsii'i coon¹³on. Joon 'in Dios do jmoo¹o jiin¹in tsá² 'in najúin¹. Dios do ga'e²e jna'a wa'a ngñi²¹i'i coon¹³ 'wa'pí³ tya'a jon'gi coon¹³ 'wa'pí³ tyii'i yia'a. 10 Dios ga'woo¹i jna'a jee²¹² 'e fa'í³ do ijúun²na'a joon ca no nogi i'wóo¹i jna'a. Joon jo cu²-tsii'i wa'a iwóo¹gi jna'a tsa'oo²¹ 'yíi¹ 11 wa'a 'naa'gñi' uncoon¹³ jna'a coon¹³ 'e júu³ tyú² tyii'. Joon mi láí¹ Dios jna'a 'wii¹³ júu³ tyú² 'láai² do 'e gafuu²¹² 'naa' do joon fúu¹mo icwo² Dios 'maai¹³.

Cwoo¹ Poo² cwáain¹ 'e jo mo cwéé¹i Corinto

12 Jløø¹³moo'o 'wii¹³ 'e 'i¹-tsii'i 'e nigangñi²¹²i'i tyani²ii' 'e tyú²-u joon jo mo tyii¹a'a 'naa' tóo² jiin¹³xu. Gauncoon¹³ Dios jna'a 'e gajmoo²¹o'o tyani tsá² la joon 'e tyú²-u jon' wa'a 'e jmñi¹-tsii'i. 13 Joon mo gasii²¹²na'a jí² tñi²i 'naa' 'e taa¹³ jiin¹³ 'e júu³ tyii'i 'e lí² untsaa¹³naa' joon lí² 'øø²¹mo-'oo'. Joon ga'i¹-tsii' 'e lí² 'øø²¹mo-'oo' tyú²-u. 14 Tsu nano cwii¹moo' jna'a capii³ pe 'iin²¹²na 'e ilicwii¹moo' jna'a 'e tyú²gi 'e coon¹³ la joon lí²-i jmaa²aa' jløø¹³naa' 'wii¹³ jna'a, lagi ijmoo²¹o'o jløø¹³na'a

'wii'¹³ 'naa' mi tí² jmíi²¹² icwée¹i Ña'ñu^{1u}' Jesu-cristo.

15 Jo^{1o} galíi²na jilaa²¹ 'elo, joon tsu 'wii'¹³ joon, ga'i¹-tsii yajóø²na 'naa' nifu 'e coon¹³ la joon lí²-i jløø¹³naa' tún² fu. 16 'E ga'i¹-tsii li gangíi²¹²na li née²naa' mi ní³ii fu li sii²¹ Macedonia. Joon mi gaa¹³na tún¹ foo¹³na 'naa'. Joon mi yuu¹³ joon lí² uncoon¹³ 'naa' jna fu¹ 'yuu²na fu Judea. 17 ¿Tí líi²naa' 'e tún¹ júu³ tyiia mo ga'i¹-tsii jmóo^{3oo} 'elo pe jo gajmáa^{3aa}? ¿Tí líi²naa' 'e líi¹na la líi¹ 'in tsá² taan²¹²in juncwii²¹ 'in jo untiin¹³ júu³ tya'a? ¿Tí líi²naa' ifuu^{212uu} 'naa': “‘E joon ilí²”, pe 'i¹-tsii 'e jon² la joon ilí²; si ifuu^{212uu} 'naa' 'ee: “Jon² la joon ilí²”, pe 'i¹-tsii 'e joon ilí²? 18 'Esa la joon-on, tsu Dios jma^{2a} 'naa' júu³ 'e jo líi¹na'a tsá² tún¹ júu³ tya'a. 19 Tsu Cristo Jesús, 'in Joon¹ Dios, jo líi¹ la líi¹ 'in tún¹ júu³ tya'a, joon Silvano, coon¹³ Timoteo coon¹³ jna cwoo^{13o}'o 'naa' jii¹³ 'e júu³ tya' 'ii. Jmai² júu³ ja²mo 'e sá² tya' Cristo. 20 Joon jilaa²¹ júu³ ga'íi¹ Dios itii¹³in coon¹³ Cristo. Joon tsu 'wii'¹³ joon un'góo^{3o} Dios mi síi¹³ⁱ 'e ja²mo júu³ tya'a 'wii'¹³ⁱ Cristo Jesús. 21 Joon 'in Dios do, 'ii 'in nigajmaa^{1a} taa²¹-a jna'a joongi taa²¹ 'naa' jon. Joon 'ii gatyii¹³in jna'a. 22 Joon lawa sello tya'a gateen¹in jna' 'e líi¹na' tsá² tya'a joon gasii²¹ⁱ Espíritu Tyú² tya'a tsi jna' 'e líi¹ la lawa coon²¹ 'e sijñíi¹³ 'e i'ii¹³na' jilaa²¹ 'e tíi²na'.

23 Pe fuu^{212uu} 'naa' tyani Dios jo mo gacwéi¹na jee²¹² 'naa' 'in néei¹ Corinto tsu jo mo gali'in²¹²na jmáa^{3aa} 'e gó² coon¹³ 'naa'. 24 Jo mo gali'in²¹²na'a

tyuu¹³u'u 'naa' to² 'ee 'ná¹ jai² lí²naa', jiin¹³ gali'in²¹²na'a 'e lijloø¹³mogii' tsu tá² taan²¹²naa' coon¹³ 'e jai² lí²naa'.

2

¹ Joon tsu 'wii¹³ joon ga'i¹-tsii jo góo¹gii 'e lí¹na fa'í³ tsu 'ná¹-a jí³na 'naa' joon si cwo³oo 'naa' fa'í³. ² ¿Xiiala ilí² jmáa³aa jløø¹³na coon¹³ 'in do 'in jmáa³aa jmaa¹a fa'í³ 'ido? Coon¹³ la joon jo lí² jmáa³aa jløø¹³na coon¹³ 'naa'. ³ Tsu 'wii¹³ joon gají³na 'naa' coon¹³ 'e jí² do 'e gasí³na 'naa' tsu jo 'iin²¹²na góo³oo wa'a jmáa³aa fa'í³ coon¹³ 'in 'ná¹ unjløø¹³na coon¹³. Tsu lí²na wa'a ijløø¹³na la joon jon 'naa' ijmaa²aa' jløø¹³naa'. ⁴ Joon mo gajmáa³aa 'e jí² do joon ga'óo³-oo fa'í³, xuui²¹²-tsii gatoo²¹o jmí²¹ uní³ii tsu jo 'iin²¹²na jmáa³aa 'e 'óo²oo' fa'í³ coon¹³ 'e jí² do. Gali'in²¹²na 'e lí² ní²ii' xiiati 'áa¹ 'e 'iin²¹²na 'naa'.

Jmaa²aa' feei¹-'oo' 'wii²¹² tya' 'in ga'láa¹ do

⁵ Joon jon'on jiin¹³ jna 'in ga'aa¹a fa'í³ 'wii¹³ 'e gajmaa¹a 'in tsá² do pe joon ga'aa²xuu' fa'í³ jon. Gafuu²¹²uu 'naa': "Ga'aa²xuu' fa'í³" tsu jo 'iin²¹²na lifee¹gi tsaa² tya' 'ido. ⁶ Joon 'e wúu¹ ganí² 'in tsá² do to² tyuu²¹naa' la jee²¹² fúu¹moo', líin²mo 'e wúu¹ do. ⁷ Joon nano 'ná¹ jmaa²aa' feei¹-'oo' 'wii²¹² tya'a, joon 'ná¹ cwo²oo' fo'feei¹ tya'a 'e coon¹³ la joon jo lí² xuui²¹²gi-tsi. ⁸ Tsu 'wii¹³ joon mí³ii tyani²ii' 'iin²¹²moo' 'ido tún¹ jiin¹³ la nigali'in²¹²moo'. ⁹ Joon mo gajmáa³aa 'e jí² do, gajmáa³-oo yato² ijøø³na wa'a 'iin²¹²naa' jmaa²aa' jiin¹³ la fuu²¹²uu 'naa'. ¹⁰ Joon wana

jmaa²aa' feei¹-oo' coon¹³ doñi'iin tsá², jna-a jon feei¹mo-tsii tya'a. Jmóo³oo feei¹-tsii tya'a, wa'a la jai² niga'láa¹a tyiia. Jmóo³oo la joon 'wii²¹² tyii' tyani Cristo. ¹¹Jmóo³oo la joon 'e jo lí² tsa'i² Satanás jee²¹² jna' tsu ñé³o' xiiala jmoo¹o'ido.

Mo taan¹in Poo² fu Troas

¹²Joon mo gacwéi¹na 'e fuu²¹ Troas 'e cwó³oo 'e júu³ tyú² tya' Cristo tya' 'in néei¹ do lawa'a ganá¹ Dios coon²¹ fu¹ fee¹ tyiia 'e icwó³oo 'e júu³ tya' Ña'ñu¹u'. ¹³Pe jo gatsee²¹na 'in tsaru¹u' Tito 'e fuu²¹ do, joon gajmaa¹a cu²u-tsii tsu jo gatsee²¹na. Tsu 'wii¹³ joon ga'í³í³ júu³ 'in tsá² do joon gangóo³oon fu li sii²¹ Macedonia.

Li²o' 'wii¹³i Cristo

¹⁴Cwóo¹³o' 'maai¹³ Dios tsu coon¹³ 'ii²¹ tya'a ilii¹i' 'in 'lii¹³ do 'wii¹³ Cristo Jesús. Joon la nii¹³ coon²¹ jmá² jmafuu²¹ la caain²¹, la joon gajmaa¹a Dios 'wii¹³ jna'a, ganii¹³ 'e júu³ tyú² tya'a la caain²¹ li lí² nuu¹ tsá². ¹⁵Tsu, jna'o', lí¹na' lawa coon²¹ 'e lí¹na' jmafuu²¹ 'e cwo¹o Cristo Dios. Joon 'e jmafuu²¹ do nii¹³ la 'o² 'in tiin¹³in tiin¹³ la 'in jo tiin¹³in. ¹⁶Joon tya' 'in jo tiin¹³ 'e jmafuu²¹ do lí² lawa coon²¹ jmá² jmaxuu² 'e jngoo² tya' tsá². Nuú¹o pe jo nuu¹³u. Pe tya' 'in tsá² 'in tiin¹³ 'e jmá² do li lawa coon²¹ jmafuu²¹ 'e cwo¹ fu juncwii²¹ tya' tsá². Joon jii¹³ jna'oo'o lí² jmá¹ jilaa²¹ 'elo tsu jo lí¹na'a la lí¹i 'in catyaa²¹ 'in cwo¹ júu³ tya' Dios wa'a lí² jna¹a cuu². ¹⁷Li' cii¹³i jmoo²¹o'o, tsu faa¹³a'a 'e cwáain¹ tya' Cristo tyani Dios coon²¹ cee tún²-un lawa tsá² 'in gasii²¹in Dios.

3

E júu³ 'múui² 'e ga'í¹ Dios

¹ Mi faa¹³ jna'a la no, ¿ti líí²naa' 'e jiiin¹³ 'e untyuu²¹²na'a yíia'a tún¹? ¿Si líí²naa' 'ee 'e 'ná¹-a cwoo¹³o'o 'naa' jí² 'e jin² xiiala líí¹na'a, si 'ná¹-a 'ee mii²¹í¹ 'naa' 'e cwo²oo' jna'a jí² la joon la jmoo¹o 'inlíí¹³? ² Jo 'ná¹ mii²¹í¹ la joon tsu 'naa'oo' yaanaa' líí¹naa' lawa coon²¹ jí² 'e jin² xiiala líí¹na'a. Jo 'ná¹gii'í coon²¹ jí² xiia'. Tsu mo jóøi² tsá² 'naa' cón² tsá² cwáain¹ xiiala líí¹na'a. ³ Tsu 'naa', líí¹naa' lawa coon²¹ jí² 'e gajmaa¹a Cristo joon jna'oo'o gajoon¹³oo'o tya' tsá². Pe jo líí¹naa' coon²¹ jí² 'e gajmaa¹a tsá² coon¹³ 'in¹ jmijní². Galíí¹naa' lawa coon²¹ jí² 'e gajmaa¹a 'in Espíritu Tyú² tya' Dios. Joon 'in Dios 'in jiiin¹ 'ii. Jo galíí¹naa' lawa jí² 'e gataan²an tsá² tsaa² cuun²¹² pe 'in Espíritu Tyú² do gataan²an 'e júu³ do tsi corazones tyii'.

⁴ Lí²-i sii¹³ jna'a 'naa' la joon tsu jo cu²-tsii'í coon¹³ Dios 'wii¹³í; Cristo. ⁵ Jo lí² jmoo²¹o'o jiiin¹³ coon²¹ yíia'a pe jmoo²¹o'o jílaa²¹ 'ii²¹ tya' Dios. ⁶ Joon Dios do cwo¹o jna'a pí³ wa'a cwóo¹³o'o 'e júu³ 'múui² 'e ga'í¹. Joon 'e júu³ 'múui² do jo lí² wa'a jmaa¹a tsá² nuu¹³ 'e júu³ gajmaa¹a 'líí²¹² Moisés tsaa² cuun²¹². Pe 'e júu³ 'múui² do lí² lawa coon²¹ juncwii²¹ 'múui² 'e cwo¹ 'in Espíritu tya' Dios tsá². Tsu 'e júu³ gacwo¹ 'líí²¹² Moisés do jmoo¹o júun²na'. Pe 'in Espíritu Tyú² tya' Dios do cwo¹o fu juncwii²¹ tyi'.

⁷ Joon 'e ley do 'e gacwo¹ 'líí²¹² Moisés galí² tsaa² cuun²¹². Joon mo gacwo¹ 'líí²¹² Moisés tsá² Israel

'e cuun²¹² 'e taa¹³ ley do galí² lawa coon²¹ 'e 'ya'²gi 'áai¹. Joon 'e ni² Moisés do gali¹mo 'áai¹ ca 'in tsá² Israel do jo lí² jø²ø ní¹i xufin¹³ nigaguui²¹ 'e jii¹ do. Pe wana gacwo¹ Dios coon¹³ 'e 'ya'²gi 'áai¹ 'e ley do 'e jmoo¹o júuin² tsá² 8 'e fee¹gi 'áai¹ 'e 'ya'²gi tya' 'e júu³ 'múui² 'e cwo¹ 'in Espíritu Tyú² jna'. 9 Coon¹³ 'e 'ya'²gi ga'ii²¹ tsá² 'e ley do 'e píin² tsá² li 'ii²¹ pe 'e 'ya'²gi 'áa¹mo 'e júu³ 'múui² tya' Dios 'e jin² 'e jo tsaa² røøi²¹gi'. 10 Tsu 'e 'ya'²gi tya' 'e ley do jo 'áai¹ 'ya'²gi mo 'i¹-tsi tsá² tya' 'e 'ya'²gi 'áai¹gi tya' 'e júu³ 'múui² do. 11 Joon wa'a 'ya'²gi 'e itaa²¹a catá² 'e 'ya'²gi 'áa¹mo 'e itaa²¹a coon²¹ tøøi².

12 Joon tsu 'wii¹³ né³e'e xiiala lí² júu³ tyii'i lí²-i faa¹³ jna'a jo cu²-tsii'i. 13 Jo jmoo²¹o' la gajmaa¹a Moisés do tsu 'in Moisés do gajii²¹i ní¹i coon¹³ coon²¹ 'mi² 'e coon¹³ la joon jo lí² cón² 'in tsá² Israel do cwáain¹ 'e gaguu¹ 'e jii¹ ní¹i. Tsu jo taa²¹a 'e jii¹ ní¹i do. 14 Pe galí² tuun²¹mo 'e 'øøi²¹-tsi 'in tsá² Israel do. Joon ca jmi²¹² no mo untsáa¹a tsá² Israel 'e júu³ tsáai² gacwo¹ Moisés lawa'a 'íi¹³gi 'e 'mi² do tyaní¹i joon jo 'øøi²¹-tsi. Jo mo gajan²an 'in tsá² Israel do 'e 'mi² do tsu jii¹³ Cristo lí² jan²an 'e 'mi² do. 15 Joon ca jmi²¹² no jo 'øøi²¹-tsi tsá² Israel mi untsáa¹a 'e jí² tya' Moisés tsu lawa'a coon²¹ 'e jni¹³mo 'e 'mi² do joon jo tsatoo¹³ alma tya'a 'e júu³ do. 16 Pe lawa'a coon²¹ 'e gajan¹an 'e 'mi² do mo ja²mo galí²i Ña'ñu¹u'. 17 Joon 'in Ña'ñu¹u' do lí¹i Espíritu Tyú² tya' Dios. Joon jo injni¹³gi 'e 'øøi²¹-tsi tsá² 'e 'mi² do jileei²¹ 'in 'ii²¹ 'in Espíritu Tyú² do. 18 Joon jo jni¹³gi ní²i'

coon¹³ 'e 'mi² do pe lawa coon²¹ 'u¹ lí² ní²'i' joon la jii¹ coon²¹ 'u¹ coon¹³ 'yiañi¹ la joon jon ní²'i' jii¹ coon¹³ 'e 'ya²gi tya' Ña'ñu¹'u'. Joon ti²xu ti²xu-u isii¹³ jna' ilii¹na' la líi¹i. Tsu 'e 'ya²gi tya' 'e lí² tyu²gi jee²¹² jna'. Joon 'in Ña'ñu¹'u' do jmoo¹o jilaa²¹ 'elo joon 'ii líi¹i Espíritu do.

4

1 Joon Dios gacwo¹ jna'a 'e to² jmoo²¹o'o 'wii¹³ 'wo²-tsio. Joon tsu 'wii¹³ joon jo mo gajoon¹³o'on jii¹³xu jmoo²¹o'o 'e to² lo cwóo¹³o'o 'e júu³ tyú² do. 2 Pe gatuu²¹²oo'o jilaa²¹ 'e jmoo¹o tsá² li'ooiin²¹ coon¹³ jilaa²¹ 'e cwo¹ tsá² fa'ii²¹. Joon jo tyiiian¹³ jna'a tsá² tóo² jon²gi unsii²na'a 'e júu³ tyú² tya' Dios. Pe síi¹³'i' jileei²¹ tsá² jii¹³ la tí² 'e júu³ jai² do. Joon coon¹³ la joon la jaain²¹ la jaain²¹ lí² cón² cwáain¹ tyani Dios xiiala jmoo²¹o'o si 'e tyú² si 'e gó² 'ee. 3 'E la ja²mo 'e sijni¹³ tya' 'inlíi¹³ 'e júu³ tyú² tyii¹ tya' 'e tiin¹³ tsá² pe sijni¹³mo jii¹³ tya' 'in tsá² 'in 'yuu² fu¹ li 'ii²¹. 4 Joon 'in tsá² do jo jo³ líi²i tsu 'wii¹³ 'in Satanás, 'in tyu² to² juncwii²¹ lo, gajmee¹ 'in tsá² do lawa'a tsá² tu²mo coon¹³ 'e 'øøi²¹-tsi. Joon jo jnéé²i xiiala jná² joo²¹ 'e júu³ tyú² tya' Cristo tyiin¹ in fu ñu¹fú². Joon 'in Cristo do líi¹i la líi¹i Dios. 5 Joon mi cwóo¹³o'o 'e júu³ tyú² do, jo faa¹³a'a cwáain¹ tyii¹ yia'a pe faa¹³a'a cwáain¹ tya' Jesucristo 'in líi¹i Ña'ñu¹'u'. Joon jna'oo'o jii¹³ líi¹na'a tsá² 'in unjii²in 'naa' 'wii¹³ Cristo. 6 Tsu Dios do gajin²in: “Cwojnee²¹ joo²¹ li 'íi¹ nuu²¹.” 'Ii jon lawa'a gajmaa¹ 'e jná² joo²¹ tsi alma tyi' coon¹³ 'e

'øøi²¹-tsi' 'e coon¹³ la joon liné²e' 'e 'ya²gi tya' Dios 'e 'e²e Jesucristo jna'.

Ti²¹ tya' Cristo saan²¹o'

7 Joon 'e júu³ tyú² tyii'i lo lee²¹e'e coon¹³ cuerpos tyii'i 'e li la li tu² cwoo¹³ 'e 'wó¹mo 'áai¹ tsu coon¹³ la joon lí² ñí² tsá² 'e 'ii²¹ fee¹ tya' Dios jilaa²¹ 'elo jon' tyijna'a yia'a. 8 Joon xufiin¹³ 'oo²¹o'o fa¹³ doñixia' taa²¹a'a jo tyuu²¹u'u 'e fu¹ taa²aa'a, joon xufiin¹³ 'i¹-tsii'i 'láai² 'áai¹ jo 'goo²¹o'o jmoo²¹o'o. 9 Joon xufiin¹³ 'øø¹mo tsá² jna'a jo tiuui²gi Dios jna'a. Joon xufiin¹³ tyuu¹³ tsá² jna'a ca ti ni wó² jo júun²na'a. 10 Joon doñixia' ngii²¹i'i, ngii²¹i'i coon²¹ fu¹ li lí² júun²na'a la gajúin¹ Jesús. Joon coon¹³ la joon lí² ñí² tsá² 'e 'ii²¹ tya' Jesús do 'e uncoon¹³ jna'a 'e jo júun²na'a. 11 Joon la 'ii²¹² toon²¹o'on fu juncwii²¹ lo ngii²¹i'i ijúun²moo'o 'wii¹³i Jesús 'e coon¹³ la joon lí² cón² tsá² cwáain¹ 'e ngii²¹i'i 'wii¹³ cwáain¹ tya' Jesús la 'ii²¹² too²¹o'o cuerpo tyii'i. 12 Joon ngii²¹i'i ijúun²moo'o 'e coon¹³ la joon ilisá² fu juncwii²¹ tyii'.

13 Ni jí² tya' Dios 'e jin²: "Ja²mo galí²na, tsu 'wii¹³ joon gafo³oo." Joon la jai² galí²i 'in tsá² do la joon jon ja²mo lí²na'a joon faa¹³oo'o. 14 Tsu né³oo'o 'e Dios gaunjiin¹in Ña'ñu¹u' Jesús jee²¹² 'lí²¹² joon né³oo'o jon 'e Dios do iunjiin¹in jna'a caan²¹mo coon¹³ Jesús. Joon caan²¹mo coon¹³ 'naa' itee²e jna'a fu li tyíin¹in. 15 Joon jilaa²¹ 'elo galí² tya' 'e tyú² tyii', tsu mo gangafuu¹ 'in tsá² do 'in ga'ii²¹ 'e tyú² 'e cwo¹ Dios tsá² la joon gacwo¹ 'láai²gi 'maai¹³ Dios joon coon¹³ la joon untyú¹gi tsá² Dios.

16 Tsu 'wii'¹³ joon jo tuu²¹u'u 'e fu¹ taa²a'a jiin'²¹xu. Joon xu¹fiin'¹³ 'e ngu¹ taan²¹²na'a ningatsaa²i ti' xu-u, 'e espíritu tyii'i ningalimú²mo la coon²¹ jmí²¹². 17 Tsu jo 'ii'²¹ 'e wúu¹ saan²¹a'an fu juncwii²¹ lo tsu jmoonó ityeei²¹. Pe 'e wúu¹ saan²¹a'an lo ijná² tyijna'a coon²¹ 'e fee¹ 'e tyú²gi tyii'i, 'e 'ya'²gi 'áai¹ 'e jo tyéi¹. 18 Tsu 'wii'¹³ joon jo cwáain¹ lee²¹e'e coon¹³ 'e lí² jnéé²i tsá² pe lee²¹e'e cwáain¹ coon¹³ 'e jo jnéé²i tsá². Tsu jo taa'²¹a 'e lí² jnéé²i tsá² pe taa'²¹a coon²¹ tøø²mo 'e jo jnéé²i tsá².

5

1 Tsu né³-oo'o 'e moo¹ taa²na'a li la li coon²¹ 'nú¹ 'e jo taa'²¹. Joon wa'a gaxéi¹ 'e moo¹ taa²na'a no nigatyaa¹a Dios tyú² coon²¹ 'e 'míi² fu ñu¹fú² 'e taa'²¹ coon²¹ tøø²mo. Joon jo gajmaa¹ tsá² 'e 'míi² do. 2 Joon la 'ii'²¹² taa²na'a 'e moo¹ no 'óon² jna'a tsu 'iin²¹²na'a 'áai¹ 'e tyii'¹³i'i pe lawa'a sin¹i'in 'e 'míi² do 'e sá² fu ñu¹fú². 3 Joon coon¹³ la joon jo ti' ringú¹na'a tsu ityii'¹³i'i 'e sin¹i'in 'míi² do. 4 Joon la 'ii'²¹² taa²na'a 'e moo¹ taa²na'a, 'e lí² lawa 'nuu²¹u'u, 'óon² jna'a joon saan²¹ jna'a fa'i³. Pe jo 'iin²¹²na'a wóo¹³o'o 'e sin¹i'in tsáai² pe 'iin²¹²mogii'i 'áai¹ 'e tyii'¹³i'i 'e sin¹i'in 'míi² do 'e sá² fu ñu¹fú² 'e coon¹³ la joon 'e jo taa'²¹ tyii'i iunsíi²moo'o coon¹³ coon²¹ juncwii²¹ 'míi². 5 Joon 'yu² to² la joon gajmee¹i Dios jna'a joon gacwo¹o jna' 'in Espíritu Tyú² tya' ilí² tsaa²¹mo-tsii'i i'ii'¹³na'a jilaa²¹ icwo¹ Dios tsá². 6 Tsu 'wii'¹³ joon jo cu²-tsii'i joon né³oo'o 'e la 'ii'²¹² taa²na'a 'e moo¹ taa²na'a lo jo toon²¹²o'on coon¹³ Ña'ñu¹u'. 7 Joon coon¹³ 'e jai² líi²na'a

ngii²¹i'i jon' coon¹³ 'e nee²¹e'e. 8 Jo cu²-tsii'i joon 'iin²¹²mogii'i 'e tuu²¹u'u 'e moo¹ taa²na'a lo joon tsacwoo²¹o'o coon¹³ Ña'ñu¹u'. 9 Tsu 'wii¹³ joon cwo¹-tsii'i jmoo²¹o'o jiiin¹³ la 'iin²¹²in Ña'ñu¹u' xufiin¹³ taa²na'a moo¹ taa²na'a no si jo taa²na'a 'ee. 10 Joon Cristo ijmáa¹ 'ii²¹ tya' jile¹ 'e' joon la jaain²¹ la jaain²¹ i'ii²¹ 'e tii² tya' 'e gajmaa¹ a mo táa¹ i' moo¹ táa¹ i. I'ii²¹ i' jiiin¹³ la 'e nigajmaa¹ a si 'e tyú² si 'e gó² 'ee.

Tyú² 'i¹ fu juncwii²¹ 'wii¹³; Cristo

11 Joon tsu 'wii¹³ né³e'e 'e 'ná¹ li 'gøøi¹²¹ tsá² Ña'ñu¹u' cwo¹-tsii'i 'e liñ² tsá² xiiala lí¹na'a. Pe ñi² Dios xiiala lí¹na'a joon 'i¹-tsii 'e 'naa'oo' jon ñi²ii'. 12 Jo faa¹³ a'a 'naa' 'e untyuu²¹ moo'o yiaa' tyan²ii'. Pe 'ii²¹² jna'a 'e jløø¹³naa' 'wii¹³ jna'a. Joon coon¹³ la joon 'e sá² 'e fuu²¹² 'naa' 'in tsá² do 'in unjløøi¹³ yaai jiiin¹³ coon¹³ 'e lí² jnee¹ tsá² jon' coon¹³ 'e sá² 'e 'yu²-tsi. 13 Joon wa'a 'i¹-tsi 'in tsá² do 'e tsá² caa²¹² mo jna'a cwáain¹ tya' Dios 'e joon, pe wa'a jo caai²¹² jna'a jmai² 'e tyú² tyii' jmoo²¹ o'o. 14 Joon tsu 'wii¹³ gali'in²¹² in Cristo jna'a 'ná¹ untiin¹³ jna'a jiiin¹³ la to² nuu¹³u'u. Joon 'i¹-tsii'i 'e gajúin¹ jaain²¹ tsá² tya' jilee²¹ mo, joon wana gajúin¹ 'in jaain²¹ do tya' jilee²¹ mo joon nijúin¹ jileei²¹. 15 Joon Cristo gajúin¹ mo 'wii²¹² tya' jileei²¹. Joon tsu 'wii¹³ gajúin¹ mo Cristo 'wii²¹² tya'a joon gajiiin¹ o' jee²¹² 'lii²¹² 'e coon¹³ la joon 'ná¹ jmá¹ tsá² taan²¹² in fu juncwii²¹ jiiin¹³ la to² tyu²u, jo 'ná¹ gi' jmáa¹ a jiiin¹³ la to² tyu² yaai. 16 Tsu 'wii¹³ joon jo lé² gii'i cwáain¹ tya' tsá² la jmoo¹ o' 'in tsá² 'in 'i¹-tsi jiiin¹³ 'e sá² fu juncwii²¹ lo. La joon ga'i¹-tsii'i tya' Cristo la mo

jéei¹ pe jo 'i¹gi-tsii'i la joon no. ¹⁷ Tsu mo licaan²¹ in tsá² coon¹³ Cristo galí² 'míi² mo 'ii. Gatsé¹ mo 'e siin¹³ do tsu gacwá² 'e 'míi².

¹⁸ Joon Dios gajmaa¹ a jilaa²¹ 'elo. Joon 'in Dios do gajmaa¹ a 'e saan²¹ an' røø²¹ coon¹³ on 'wii¹³; Cristo. Joon gacwo¹ o Dios jna'a to² 'e jmoo²¹ o' o 'e seein²¹ tsá² tyú² coon¹³ Dios. ¹⁹ 'E 'øøi²¹ -tsi tsá² 'e 'wii²¹² Cristo jmoo¹ o Dios 'e seein²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹ røø²¹ coon¹³ on, jo cón² gi cwáain¹ tsaá² 'noo¹ o tsá². Joon gatyaa¹ a Dios cwoo²¹ o' o 'e júu³ tyú² do 'e jmoo¹ o tsá² røø²¹ coon¹³ Dios. Joon jna'oo' o 'ná¹ cwoo¹³ o' o tsá² xeei'. ²⁰ Tsu 'wii¹³ joon líi¹ na'a lawa'a tsá² 'in gasii¹ in Cristo. Joon lawa 'e mí² Dios tyani² ii' mi míi²¹ i'i tyani² ii'. Joon míi²¹ i'i tyani² ii': Cwoseen²¹ naa' røø²¹ coon¹³ Dios. ²¹ Jo ga'ngo¹ o Cristo jiiin¹³ coon²¹ tsaá². Pe 'wii¹³ i tyijna' gacwo¹ Dios Cristo tsaá² tyi' 'e coon¹³ la joon lí² -i lisaan²¹ jna' 'in tyúi¹ la tyúi¹ Dios.

6

¹ Caan²¹ mo jmoo²¹ o' o to² coon¹³ Dios, joon míi²¹ i'i tyani² ii' jo cwóo² oo' wa tsáa¹ a lí' caai¹ 'e gajmaa¹ a Dios feei¹ -tsi 'wii²¹² tyi'naa'. ² Tsu ni jí² tyá' Dios jin² in:

Ganúu³ oo júu³ tyi' i mo galí² feei¹ -tsii;
gauncoon¹³ jna 'nu 'e jmíi²¹² gajmaa³ aa tiin¹³ 'nu.
Joon nano sii¹³ i'i 'naa' jmíi²¹² no-o 'e feei¹ -tsi Dios tyá' tsá²; 'e jmíi²¹² no-o 'iin²¹² in Dios jmaa¹ a tiin¹³ tsá².

³ Joon jo jmoo²¹ o' o jín¹ tyá' jiiin¹³ jaain²¹ tsu la joon jo lí² faa²¹ tsá² 'laa²¹ tyá' 'e to² jmoo²¹ o' o. ⁴ Pe

'iin²¹²moo'o 'ee¹³e'e tsá² coon¹³ jilaa²¹ 'e jmoo²¹o'o 'e jmoo²¹o'o jiin¹³ 'e to² tyu² Dios. Coon¹³ jilaa²¹ 'e ngii¹i jna'a 'ee¹³e'e tsá², coon¹³ jilaa²¹ wúu¹ 'e ganee²¹e'e joongi coon¹³ jilaa²¹ jmii²¹² 'aa²¹² tyii'i joongi coon¹³ jilaa²¹ fa'í³ galí² saan²¹a'an 'ee¹³e'e tsá² 'e jmoo²¹o'o to² tyu² Dios. ⁵ Nigapó² tsá² moowoo²¹o'o; joon nigatain² tsá² jna'a 'nuñi³; joon gajmee²¹mo tsá² jna'a mii¹³. Joon nigajmoo²¹o'o to² 'ii²¹. Sá²-a mo jo gacwuu²u'u joon gangii²¹na'a 'e jo sá² tye¹e'e. ⁶ Joon coon¹³ 'e jmoo²¹o'o jmai² 'e tyú²; joon coon¹³ 'e 'øøi²¹-tsii'i 'ee¹³e'e tsá² 'e jmoo²¹o'o to² tya' Dios. 'Ee¹³e'e jon coon¹³ 'e 'wó²-tsii'i joongi coon¹³ 'e feei¹-tsii'i joongi coon¹³ 'in Espíritu Tyú² 'in uncoon¹³ jna'a. 'Ée¹³e'e jon coon¹³ xiiala 'iin²¹²moo'o tsá² xeei' 'e jmoo²¹o'o tó² tyu² Dios. ⁷ Joon lini¹ tsá² 'e jmoo²¹o'o 'e to² tyu² Dios 'wii¹³ coon¹³ 'e júu³ jai² 'e cwoo¹³o'o tsá² joon 'wii¹³ 'e 'ii²¹ tya' Dios 'e 'oo²¹o'o. Joon tsu² 'wii¹³ jmoo²¹o'o jiin¹³ 'e tyú²-u lawa'a un'gøø¹³na'a yia'a. ⁸ Sá²mo 'e un'goo¹ tsá² jna'a, sá²mo jon jo un'goo¹ tsá² jna'a. Sá²mo 'e faa²¹ tsá² tyú² tyii'i, sá²mo jon faa²¹ tsá² 'laa²¹ tyii'i. 'Inlíi¹³ jin² 'e tsá² tajuu²¹mo jna'a, 'inlíi¹³gi jin² 'e ja²mo júu³ tyaa²¹a'a. ⁹ Sá²mo faa²¹a lawa'a jo cwii¹in jna'a, pe sá²mo jon 'e faa²¹a lawa'a cwii¹in jna'a. Mo líi¹³ ngii²¹i'i tóin¹ 'mó¹ pe saan²¹gii'i. Nee²¹e'e wúu¹ 'áai¹ pe jo mo gajúun²na'a. ¹⁰ Joon xufin¹³ toon²¹o'on fa'í³, toon²¹o'on 'e jløø¹³moo'o jon. Joon xufin¹³ tañi²moo'o fúu¹mo tsá² 'ii²¹i; 'láai² 'e jmaai¹ to² tya'a 'wii²¹² tyii'i. Joon xufin¹³ jo 'e sá² tyii'i Dios cwo¹o

jna'a jilaa²¹ 'e 'naa²¹na'a.

11 Tsaru¹u' 'in néei¹ Corinto, nigafee¹³na'a 'naa' coon¹³ júu³ coon²¹ tsáa¹. Nigafee¹³na'a 'naa' jiin¹³ la tí² 'e 'i¹-tsii'i. 12 Jløø¹³moo'o 'wii¹³ 'naa' pe 'naa'gii' jo jløø¹³naa' coon¹³ jna'a. 13 Tsu 'wii¹³ joon mii³ii tyani²ii' lawa jaain²¹ jmii²¹ tsá², untyuu²¹-'oo' 'wii²¹² tyiia la galí² tyú²-tsii 'wii²¹² 'naa'.

Taain²¹² Dios jee²¹² jna'

14 Jo uncaan²¹naa' coon¹³ 'in tsá² 'in jo jai² líi²i tsu jo jmee¹i tyii'. Jo lí² uncaain²¹ tsá² 'e tyú² coon¹³ 'e gó². Jo lí² cai² tsá² 'yiañi' coon¹³ 'e nuu²¹. 15 Jo lí² jmá¹ tsá² coon²¹ røøi²¹ Cristo coon¹³ Satanás. Wa'a la joon, ¿xiiala ilí² uncaain²¹ 'in tsá² jai² líi² coon¹³ 'in jo jai² líi²i? 16 ¿Xiiala lí² tsa'í² dioses 'in gajmee¹i tsá² li tyu² Dios to²? Pe 'naa' líi¹naa' tsá² 'in tyu² Dios, 'in jiin¹, to². Jiin¹³ la nigajin² Dios:

Intaan²¹²na joon ingii²¹²na jee²¹² 'ii; joon ilíi¹na Dios ty'a, joon 'in tsá² do ilín² tsá² tyiia.

17 Tsu 'wii¹³ joon gajin²o jon Ña'ñu¹u':

Jeen¹³naa' jee²¹² 'in tsá² do joon siin¹³naa' coon²¹. Jo un'lii²¹naa' yaanaa' coon¹³ 'e gó²

18 joon i'ii¹³na 'naa' joon ilíi¹na lawa jaain²¹ Ñú²uu' joon 'naa'gii' ilín²naa' lawa xuui²¹² tsañuu¹ joon xuui²¹² tsamí² tyiia.

La jon jin² 'in Ña'ñu¹u' 'in jmaa¹a jilaa²¹ 'e 'iin²¹²in.

7

1 'E lo-o 'e júu³ ga'ii¹i Dios tyi', tsaru¹u', 'in 'iin²¹²na. Tsu 'wii¹³ joon 'ná¹-a tuu²¹²u' jilaa²¹ 'e un'lii²¹ jna', tiin¹³ la ngú¹ toon²¹²o' lagi espíritu

tyi'. Joon tsu 'wii'¹³ un'goo^{2o}' Dios 'ná¹ cwoo'¹³-tsi'
'e ngii'²¹ⁱ' 'e tyú^{2na}' tyani'¹ⁱ.

Jløø'^{3mo} Poo² coon'¹³ 'in tsá² néei¹ Corinto

² ;Wa'a núu^{3duu}' júu³ tyiia! Jo mo ga'laa^{21a}'a tya'
jiin'¹³ jaain²¹ 'naa' jon'gi ga'ée^{13e}'e júu³ gó² jon'gi
mo gatyin'^{13a}'an 'naa' tóo² jiin'¹³ jaain²¹. ³ Joon jo
fuu^{212uu}'naa' wa'a cwo^{2oo}'naa' tsaa² tsu la mo
gafuu^{212uu}'naa' la jéei¹ jløø'^{13moo} coon'¹³ 'naa' wa'a
saan^{21gi}' si júun^{2mogi}' caan^{2mo}'ee. ⁴ Jo cu^{2-tsii}
coon'¹³ 'naa' joon jløø'^{13moo} 'áai¹ coon'¹³ 'naa'. Joon
xufiin'¹³ nee^{21e}'e wúu¹ jo túu^{3uu}' 'e fu¹ 'yuu^{2na} joon
jløø'^{13moo}.

⁵⁻⁶ Tsu nicwée¹ⁱ Tito joon coon'¹³ júu³ tyaan^{1an}
Dios gatyá²-tsii'i 'e unjløø'^{13na}'a 'wii'¹³ 'naa'. Joon
xufiin'¹³ jo mo ga'ii² wo^{1oo}'o ca gatyalii²¹ⁱ'i
fu Macedonia, ñi² Dios xiiala tya¹-tsi tsá² 'in
seen²¹ⁱⁿ fa'i³. Tsu doñixiia' ngii'²¹ⁱ'i lawa'a coon²¹ 'e
injnii'^{13moo}'o. Gali'in²¹²ⁱⁿ tsá² jmaa^{1a} 'e gó² tyii'i
joon 'i¹-tsii'i 'áai², 'goo²¹-oo'o wa' coon²¹ to² tyii'i
'e ngó¹ li caai¹. Pe gatyá-tsii'i mo gacwéi¹ Tito.
⁷ Gatyá¹-tsii'i tsu 'wii' gacwéi¹ Tito pe gatyá¹-tsii'i
jon tsu 'wii'¹³ jløø'^{13mo} Tito 'wii'¹³ 'naa'. Joon
gatyaa^{1o} júu³ xiiala 'iin^{212naa}' jøø^{212naa}' jna'a.
Gatyaa^{1o} jon júu³ xiiala galixuu^{212-oo}' joongi
xiiala ga'i^{1-oo}' 'áai¹ 'wii'²¹² tyiia. Joon mo gatyaa^{1a}
'e júu³ lo galijløø'^{13na} 'áai¹gi.

⁸ Caan^{21moxu} galii^{1na} mo galixuu^{212mo-oo}
'wii'¹³ 'e jí² do 'e gasii^{2na} 'naa'. Pe jo líi^{1gi} la joon.
Tsu wana ga'i¹-tsii caan^{21mo} 'wii'¹³ xuu^{212mo-oo}
coon²¹ sii'^{13xu}, ⁹ pe nano jløø'^{13moo}. Jløø'^{13moo} jon'
tsu 'wii'¹³ galixuu^{212mo-oo} pe jløø'^{13moo} tsu 'wii'¹³

gajo²o-'oo' coon¹³ 'e galixuu²¹²mo-'oo' do. Joon gajmaa²aa' jiin¹³ la gali'iin²¹²in Dios tsu 'wii¹³ joon jo gajmee¹³na'a 'naa' coon¹³ 'e xuu²¹²mo-'oo' do. ¹⁰ Tsu wa'a jmoo¹o tsá² la 'iin²¹²in Dios 'wii¹³ galixuu²¹²mo-tsi itiin¹³mo joon jo 'ná¹ caain²¹ lí²i. Pe wa'a jmoo¹ tsá² xuui²¹²-tsi jiin¹³ la lí¹i tsá² taain²¹ fu juncwii²¹, ijúun¹mo jon. ¹¹ Joon tsu 'wii¹³ galixuu²¹²mo-'oo' coon¹³ 'e jí² do gajmaa²aa' la 'iin²¹²in Dios. Joon jøø²øø¹ xiiala cwó¹í¹! Ga¹'-oo' coon²¹ tún² 'e cwáain¹ do. Joon gali'iin²¹²naa' jmaa²aa' jna júu³ jiin¹³ la tí². Gatii²¹² 'nii²¹-oo' 'wii²¹² tyii' yaanaa'. Pe joon gafoo²moo' jon. Pe mo ngí²i joon gali'iin²¹²naa' jøø²¹²naa' jna joon gali'iin²¹²naa' 'e²ee' wúu¹ 'in tsá² 'in ga'láa¹ do. Coon¹³ jilaa²¹ 'elo ga'ee¹³oo' jna 'e jo 'e tsaa² tyii' sá². ¹² Joon gasii²¹na 'e jí² do tyii' pe jo gasii²¹na 'e jí² do wa'a 'e 'iin²¹²na uncoon¹³ 'in tsá² do 'in ga'láa¹ jon'gi 'wa'a 'iin²¹²na uncoon¹³ 'in ga'láa¹ tya'a do. Gasii²¹na 'e jí² do tyii' wa'a icón² 'naa' cwáain¹ xiiati 'e 'i¹-tsii'i 'naa' tyani Dios. ¹³ Joon gatyaa¹-tsii'i mo ganuu²¹u'u 'e júu³ do.

Gatya¹-tsii'i 'e júu³ do pe jløø¹³ mogii'i 'áai¹ 'e tyú²-u 'í¹-tsi Tito, tsu jilee²¹naa' gauncoon¹³ 'ii tsu joon jo cu²gi-tsi tyii'. ¹⁴ Tsu gafuu²¹²uu Tito 'e tyú²-u tyii' joon 'naa' jo mo gacwóo²oo' fa'ii²¹ tyiia. Pe gatiin¹³ 'naa' jilaa²¹ júu³ jai² 'e gafuu²¹²uu Tito tyii' joon la jai² 'e júu³ gafuu²¹²uu Tito tyii' la joon jon júu³ ja²mo 'e júu³ gafuu²¹²uu 'naa'. ¹⁵ Joon 'áa¹mo gali'iin²¹²gi Tito 'naa' mo gati²-tsi xiiala gajmaa²aa' núu¹³uu', joon ga'ii¹³naa' 'ii joon 'gøø²¹moo' wa'a jo jmaa²aa' jiin¹³ la 'iin²¹²in. ¹⁶ Joon nano jløø¹³moo 'e

jo 'e 'ná¹gi ngii²¹²na cu²-tsii coon¹³ 'naa'.

8

Cwó²oo' cuu² 'e 'yaai¹-'oo'

¹ Joon, tsaru¹u', 'ii²¹² jna'a jmoo¹³o' júu³ 'naa' xiiala líi¹i 'in tsá² néei¹ Macedonia 'in jai² líi²i Dios, xiiala gauncoon¹³ Dios 'ii. ² 'In tsaru¹u' 'in néei¹ Macedonia do ga'aa¹a fa'í³ 'áai¹ joon xufiin¹³ nii¹in wúu¹ 'áai¹ jløø¹³mo. Tañí²mo 'áai¹ pe tsu 'wii¹³ jløø¹³mo 'áa¹mo gacwo¹o cúu¹u tya' 'in tsaru¹u' néei¹ Judea lawa líi¹i tsá² sá² cuu². ³ Joon jmáa³aa júu³ jai² 'e 'in tsá² do gacwo¹o 'yaai¹-tsi ce xiia²¹ jiin¹³ lí². Pe 'i¹-tsii 'e 'in tsá² gacwo¹o 'láai²gi ce xiia²¹ jiin¹³ lí². ⁴ 'Áai¹ gamii¹i 'in tsá² do tyani²¹i'i wa'a cwooi²¹² jna'a 'ido 'e uncoon¹³on 'in tsaru¹u' catyaa² néei¹ Judea. ⁵ Joon gajmaa¹a 'láai²gi la ga'i¹-tsii'i. Tsu nifu gacwó¹i 'yaai tya' Ña'ñu¹u' joon ngii¹ joon gacwó¹i 'yaai tyijna'a jiin¹³ la 'iin²¹²in Dios. ⁶ Joon tsu 'wii¹³ ga'láa² Tito 'wii²¹² la mo jéi¹ 'e uncaan²¹in 'e cuu² do 'e 'iin²¹²naa' cwó²oo' gamí³ii tyaní¹i wa' 'e untiin¹³mo 'e to² do. ⁷ 'Naa' nigajmaa²aa' jilaa²¹ 'e tyu²-u. Ja²mo líi²naa' júu³ tya' Dios, joon ñí² 'naa' 'é²ee' 'e júu³ do. Joon røø²¹ 'øøi²¹-oo'. 'Áa¹mo 'iin²¹²naa' jna'a. Joon nano fee¹gi jmaa²aa' coon¹³ 'e licaain²¹ 'e cuu² do.

⁸ Jo fuu²¹²uu 'naa' 'elo wa'a tyu²uu 'naa' to² jiin¹³ 'iin²¹²na 'e liñii²¹ 'naa' xiiala jmoo¹o 'in tsá² catyaa² 'in 'yaai¹-tsi. Jiin¹³ 'iin²¹²na litsáai¹-tsii wa'a la ja²mo 'iin²¹²moo' Dios coon¹³ tsá². ⁹ Tsu ñii²¹ 'naa' xiiala gajmaa¹a Ña'ñu¹u' Jesucristo

feei¹-tsi 'wii'¹³ 'naa'. Fu ñu¹fú² ga'aa¹a jilaa²¹, pe tsu¹ 'wii'¹³ gali¹iin²¹² in 'ido 'naa' gatuu¹u jilaa²¹ 'e sá² tya'a joon gali¹n² in lawa tsá² tañí²mo 'wii'¹³ 'naa'. Joon tsu¹ 'wii'¹³ gali¹i 'i Cristo lawa'a tsá² tañí²mo 'naa'gii¹ gali¹i'naa' lawa'a tsá² in 'oo¹o jilaa²¹.

¹⁰ No-o 'e 'i¹-tsii 'e tyú²gi tyii' cwáain¹ tya' 'e cuu² do. Ningóo¹ coon²¹ jiin²¹ 'e 'naa' nifu galáa² 'wii'²¹² uncaain²¹ 'e cuu² do. Jo gacwó²oo' tyitsaai²¹² pe 'yaa¹'oo' gacwó²oo'. ¹¹ Joon nano cwóo²gii¹ 'e 'yaa¹'oo' ce gatséi¹ jiin¹³ la galáa² 'wii'²¹². Cwóo²oo' la jaan²¹naa' jiin¹³ la tí² 'e 'oo²oo'. ¹² Tsu¹ wa'a tsai¹'2 'iin²¹² in tsá² cwo¹ pe xu¹u 'oo¹o 'iin²¹² in Dios 'e cwo¹ tsá² 'e 'oo¹o jon' 'e jo 'oo¹o.

¹³ Jo 'iin²¹² na 'e uncoon¹³ 'naa' tsá² xeei²¹ joon 'naa'gii¹ tuu²naa' jo 'e sá² tyii'. ¹⁴ Jiin¹³ 'e 'iin²¹² na 'e lí² coon²¹ røø²¹mo jee²¹² jna'. Tsu¹ nano 'oo²oo' 'e iuncoon¹³ coon¹³ jmii²¹² 'aa²¹² tya' 'ido pe ijó¹ coon²¹ jmii²¹² i'oo¹o 'ido 'e iuncoon¹³ 'naa' coon¹³ jmii²¹² 'aa²¹² tyii'. Coon¹³ la joon ilí² coon²¹ røø²¹i. ¹⁵ Jiin¹³ la jin² ni jí² tya' Dios: “Joon 'in 'oo¹o 'láai²gi jo gasá¹ tya'a; joon 'in 'oo¹o xu¹ jo ga'naai²¹ tya'a.”

Ijaa²mo Tito tún¹

¹⁶ Pe cwo¹³-oo 'maai² Dios tsu¹ 'wii'¹³; Dios do-o 'i¹-tsi Tito 'naa' jiin¹³ la 'i¹-tsii. ¹⁷ Joon mo gafuu²¹²uu Tito wa'a itsajøøi²¹² 'naa' ga'ii²¹mo júu³ røø²¹ tsu¹ líi¹gi 'aa¹mo 'naa'. Joon nano itsajøøi²¹² 'naa' 'e 'yaa¹-tsi ña'-o.

¹⁸ Joon caan²¹mo coon¹³ Tito siin²¹na'a jaain²¹gi tsaru¹u' 'in jileei²¹ tsaru¹u' catyaa²gi faa²¹ tyú² tya'a. Faa²¹ tsá² tyú² tya'a tsu¹ røø²¹ gajmaa¹a to²

tya' 'e júu³ tyú² tya' 'e tiin¹³ tsá². 19 Joon 'in tsá² jai² lí²i Cristo 'in néei¹ lo gatyii¹³ 'in 'in tsaru¹u' no 'e tsáa¹a caan²¹mo coon¹³ jna'a 'e uncoon¹³ jna'a la 'ii²¹² uncaan²¹na'a 'e cuu² do. Jmoo²¹o'o la joon tsu 'iin²¹²na'a 'e cwo¹ tsá² 'maai¹³ Ña'ñu¹u' joon 'e 'iin²¹²na'a uncoon¹³ jna'a tsá² xeei²¹. 20 Joon coon¹³ la joon lí²-i tyuu¹³na'a 'e cwo¹ tsá² jna'a tsaa² cwáain¹ tya' 'e cuu² 'e uncaain²¹ jna' no. 21 Tsu cwoo¹³-tsii¹ jmoo²¹o'o jilaa²¹ 'elo 'e tyú²-u jon'on jii¹³ tyani Ña'ñu¹u' pe tyani jilee²¹mo tsá² jon.

22 Joon, caan²¹mo coon¹³ 'ido siin²¹ jna'a jaain²¹gi tsaru¹u' 'in ga'e² jna'a 'e cwo²-tsi tsáa¹a joon 'áa¹gi nano 'e jo cu²gi-tsi coon¹³ 'naa'.

23 Joon wa'a ungi¹i tsá² 'naa' cwáain¹ tya' Tito, cwosii¹³duu' 'e jaain²¹ 'in ngi¹ coon¹³ jna 'ido joon jmaa¹a to² coon¹³ jna wa'a uncoon¹³ 'naa'. Joon wana ungi¹i tsá² 'naa' cwáain¹ tya' 'in tsaru¹u' catyaa² do cwosii¹³duu' 'e 'in tsá² jai² lí²i Dios néei¹ Macedonia gasiin²¹ 'ii joon jmaa¹³a tsá² júu³ 'e 'ya²gi tya' Cristo. 24 Tsu 'wii¹³ joon mi cwolín² 'in 'in tsá² lo jee²¹² 'naa' 'é²ee' 'in tsá² lo xiiala 'iin²¹²naa' 'ii joongi 'ee 'wii²¹² jløø¹³na'a coon¹³ 'naa'. Joon ilii² jileei²¹ 'in catyaa² 'in jai² lí²i.

9

Cuu² gauncaain²¹ do

1 Joon cwáain¹ tya' 'e cuu² do 'e uncaan²¹na' tya' 'in tsá² tya' Dios néei¹ Judea jo 'ná¹ fuu²¹²uu 'naa' 2 tsu ñí³oo 'e 'iin²¹²naa' uncóon¹³oon'. Jløø¹³moo mo fuu²¹²uu 'in tsá² néei¹ li sii²¹ Macedonia 'e ningóo¹

coon²¹ jiiin²¹ 'e gali'iin²¹²naa' 'in néei¹ Acaya 'e jmoo²oo'. Joon tsu 'wii¹³ 'iin²¹²naa' jmaa²aa' 'e 'yaa¹-oo' gatyaa¹-tsi 'in tsá² néei¹ Macedonia 'e jmoo¹o jon. ³Jo 'e si'neei¹³ isii³na 'in tsaru¹u' no 'e jo ngii¹i licaai²¹ jilaa²¹ júu³ tyú² 'e gafuu²¹²uu tsá² 'wii²¹² tyi'naa' cwáain¹ tya' cuu² do. Joon coon¹³ la joon lí²-i tyaa²aa' tyú² 'e cuu² jiiin¹³ la gafuu²¹²uu 'in tsá² néei¹ Macedonia. ⁴Tsu wa'a yí³aa coon¹³ 'in tsá² seen²¹ Macedonia joon jo náa¹ tyú² tyii' mi cwée¹na fa'ii²¹ ilíin²na'a tsu jo 'ee gali² cu²-tsii'i coon¹³ 'naa'. Joon 'naa'gii¹ i'oo²oo' fa'ii²¹ jon. ⁵Tsu 'wii¹³ joon galitsáa¹mo-tsii 'e tyú²gi wa'a 'e sii³na 'in tsaru¹u' do tsajøøi²¹² 'naa' jéei¹gi lagi jna. Joon coon¹³ la joon lí²-i uncoon¹³ 'naa' 'e licaain²¹ 'e cuu² do jiiin¹³ la júu³ 'ii²¹ 'naa' la mo jéei¹. Joon 'e cuu² do 'e lí² lawa'a coon²¹ 'e 'yaa¹-oo' jon' coon²¹ 'e gatyii²¹i'i tyitsaa²¹mo.

⁶Untii¹³duu¹-oo' 'e júu³ lo: 'In tsá² 'in jñi² ca pii³, ca pii³-i jon cóon¹on mo garoo²¹o, pe 'in gajñi² 'láai²gi, la joon jon 'láai²gi incoon¹on. ⁷Joon la jaain²¹ 'ná¹ cwo¹ jiiin¹³ 'e 'yaa¹-tsi jon' tsu 'wii¹³ 'e 'i¹-tsi 'e 'ná¹-a jon'gi tyitsaa²¹ 'ee. Tsu 'iin²¹²mo Dios 'in cwo¹o júu³ røø²¹. ⁸Joon Dios lí²-i cwo¹o 'naa' coon²¹ tøø²mo jilaa²¹ 'e jmaa¹i to² tyii' joon jiiin¹³ tya' 'e tii²¹ tyii' yaamoo' pe ilisá²gi 'e uncóon¹³oon' tsá² xeei²¹. ⁹Jiiin¹³ la jin² ni jí² tya' Dios:

Cwo¹ Dios tsá² taní² 'e 'wo²-tsio.
Joon 'e tyú²-tsio taa²¹a coon²¹ tøø²¹mo.

¹⁰Cwoo¹o Dios 'e jún² 'e jñii²¹i, cwoo¹-o jon 'e 'í¹ 'e tyee²e'. La joon jon icwo¹o 'naa' jilaa²¹ 'e jmaa¹i to² tyii' 'e lí² uncóon¹³oon' tsá² xeei²¹ 'e cwaiin²¹

'e to² tyú² tyii'. 11 Joon coon¹³ la joon ilisá² tyii' 'e cwó²oo' 'e 'wo²-oo'. Joon mi joon¹³o'o 'e cuu² do 'e gauncaan²¹naa' tya' 'in tsaru¹u' néei¹ Judea, 'in tsá² do icwo¹o 'maai¹³ Dios. 12 Tsu mi uncoon¹³oon' 'in tsá² tya' Dios do jon' wa'a uncoon¹³oon' 'e jmi²¹² 'aa²¹² tya' 'ido pe 'wii¹³ 'naa' icwo¹o 'maai¹³ Dios 'áai¹. 13 Joon tsu 'wii¹³ 'e to² tyú² do 'e gajmaa²aa' iun'goo²¹o tsá² Dios. Iun'goo²¹o tsá² Dios tsu 'wii¹³ gauntiin¹³naa' júu³ tyii' 'e ja²mo líi²naa' 'e júu³ tyú² tya' Cristo. Joon iun'goo²¹o Dios 'wii¹³ 'e cuu² gacwóo¹³oo' 'ido coon¹³ jileei²¹ 'in catyaa² do 'e 'wo²-oo'. 14 Joon 'in tsá² do cwáain¹ tya'-o ifaa²¹o júu³ tyú² 'wii²¹² tyi'naa' tsu 'iin²¹²mo 'naa'. Tsu Dios nigauncoon¹³on 'ido coon¹³ 'e tyú²moo'. 15 jCwoo²¹o 'maai¹³ Dios 'wii²¹² jilaa²¹ 'elo! jJo 'øøi²¹-tsi' jilaa²¹ 'e gajmaa¹a Dios Tyi'!

10

Tyu² to² Poo² líi¹i apóstol

1 Tsu né³e' 'e 'wo²-tsi joongi' 'e feei¹-tsi Cristo, joon jna, Poo², 'iin²¹²na foo¹³na 'naa' lagi' 'e feei¹ Cristo 'naa'. Joon seen²¹mo tsá² 'in jin²in 'e tsá² 'wó¹mo jna mo taan¹na jee²¹² 'naa' pe soo²¹-tsii mo taan¹na li wíin². 2 Joon seen²¹mo 'inlíi¹³ jee²¹² 'naa' 'in jin²in 'e jmoo²¹o'o jilaa²¹ la jmoo¹o tsá² taain²¹² fu juncwii²¹, 'in jmoo¹o jiiin¹³ la 'iin²¹²in 'yaa¹. Pe mí³ii tyani²ii' 'e jmáa²gii' 'e tyú² 'e mi yí³aa jee²¹² 'naa' jo 'ná¹ jmáa³aa soo²¹-tsii coon¹³ 'naa' la ijmaa³aa coon¹³ 'in catyaa² do. 3 'E la ja²mo líi¹na'a tsá² taain²¹ fu juncwii²¹ pe jo tíi¹ jna'a la tí¹i tsá² taain²¹² fu juncwii²¹. 4 Tsu 'wii²¹

'e 'oo²¹o'lo 'ii²¹ gøøi¹³ tya' Dios 'e joon lii¹oo'lo jileei²¹ 'in 'eei¹ jna'a. Joon 'e 'ii²¹ joon jo li la li 'ii²¹ 'e sá² fu juncwii²¹ lo. ⁵ Joon coon¹³ la joon ilii¹i'i jileei²¹ 'in coon²¹ tsá² tóo² coon¹³ júu³ jloo³. Ilii¹i'i jon jileei²¹ 'in jo cwo¹ júu³ ruu²¹o coon¹³ jna'a cwáain¹ tya' xiiala lí² cwii¹in tsá² Dios. Joon lii¹i'i jilaa²¹ 'e 'i¹-tsi tsá² 'e jmoo¹o jo nuu¹³u to² tyu² Cristo. ⁶ Joon mi ngii¹ 'e jmoo²oo' núu¹³uun' jiin¹³ la tí² to² tyu² Cristo 'e tyú² tyii'i náa¹a 'e 'e²e wúu¹ jileei²¹ 'in jo jmaa¹a nuu¹³.

⁷ 'Ná¹ cón²oon' cwáain¹ coon²¹ tún²-un. Wa'a 'i¹-tsi tsá² 'e líi¹ 'e tsá² tya' Cristo 'ii, 'ná¹ tí²-tsi jon 'e líi¹na'a tsá² tya' Cristo jon. ⁸ Joon xufiin¹³ foo¹³na 'naa' láai² lagi 'e tíi²na cwáain¹ tya' 'e to² gacwo¹ Cristo jna'a jo 'e fa'ii²¹ líi²na, tsu Nã'ñu¹u' gacwo¹ jna'a 'e to² do wa'a lí² uncoon¹³ jna'a 'naa' 'e cwii¹mogii' Dios jon' wa'a 'e xee²na'a 'e jai² líi²naa'. ⁹ Joon 'e jí² gasii³na tíi²i 'naa' jo 'yuto² wa'a ton²oon' fo²-'oo'. ¹⁰ Pe 'inlíi¹³ jin²in 'e jmoo³oo 'gøøi¹³ coon¹³ jí² tyiia pe mo taan²¹²na jee²¹² 'naa' lawa'a 'yu'goo²¹oo joon 'wo² 'áai¹ júu³ tyiia. ¹¹ Pe cwoliñi² 'in tsá² do, 'in tsá² 'in jin² la joon, 'e ijmo²¹o'lo 'gøøi¹³ coon¹³ jilaa²¹ ijmo²¹o'lo la 'gøøi¹³ júu³ tyii'i 'e sii²¹na'a li wín² mi gatyalii²¹i'i jee²¹² 'naa'.

¹² Xuun² 'i¹-'oo' 'e 'ii²¹²na'a jmoo²¹o'lo la jmoo¹o 'in tsá² 'in faa²¹a 'e tyú² tya' yaai, tsu jiin¹³ tsá² caa²¹mo jmoo¹o coon²¹ røøi²¹ coon¹³ tsá² xeei²¹. ¹³ Joon ifaa¹³a'a 'e tyú² tyii'i yiaa'a jiin¹³ tya' 'e to² 'e 'oo²¹o'lo, joon Dios gacwo¹ jna'a wa'a cwóo¹³o'lo 'e júu³ tyú² ca jee²¹² 'naa' 'in néei¹ Corinto. ¹⁴ Joon

tsu 'wii'¹³ jna'oo'o nifu gacwó¹ júu³ tyú² tya' Cristo jee²¹² 'naa' jo faa'¹³a'a 'láai²gi lagi 'e tíi²na'a. ¹⁵ Jon'gi faa'¹³a'a 'láai²gi tyii'i yia'a tya' to² nigajmaa¹a tsá² xeei'²¹ lawa'a to² tyii'i yia'a. Pe 'i¹-tsii'i mo nigafee'¹ 'e jai'¹ líi²na'a la joon ilifee'¹ to² tyii'i jee²¹² 'naa'. ¹⁶ Joon mi ngii¹i joon 'i¹-tsii'i 'e cwoo²¹o'o 'e júu³ tyú² tya' 'e tiin'¹³ tsá² li 'ngoo'¹³ li néé¹²naa'. Tsu jo 'ii'²¹² jna'a faa'¹³a'a tyú² tyii'i cwáain¹ tya' to² nigajmaa¹a tsá² xeei'²¹.

¹⁷ Joon wa'a 'iin'²¹² tsá² faa'²¹a júu³ tyú² tya'a yaai, cwofaa'²¹a jilaa'²¹ 'e tyú² 'e gajmaa¹a Ña'ñu'¹u' tya'o. ¹⁸ Tsu jon' 'in tsá² do 'in faa'²¹a tyú² tya'a yaai 'in 'ii'²¹ Dios pe 'ii'²¹mo Dios 'in tsá² 'in faa'²¹a Ña'ñu'¹u' tyú² tya'a.

11

Un'øøi'¹ Poo² ña'a

¹ jmaa²aa' feei'¹-oo' 'wii'²¹² tyiaa jiiin'¹³ la nigajmaa²aa' la 'ii'²¹² jmáa³aa caa²¹na! ² Tsu tsá tyii'²¹ jna coon'¹³ 'naa' 'wii'¹³ Dios. Tsu lawa cwo'¹ tsá² júu³ tya'a 'e 'ii'²¹i 'in gamúui¹ jamíi¹i la joon jon 'iin'²¹²na jmáa³aa coon'¹³ 'naa' tya' Cristo. 'Iin'²¹²na jée¹na 'naa' tyaníi¹i líi¹naa' lawa jaain²¹ simí² 'in tyú¹, 'in jo mo galáa¹a. Lawa'a jaain²¹ simí² 'in nacui'² cwoo²¹o coon'¹³ jaan²¹mo tsañuu¹. ³ Pe 'goo'²¹-oo 'e nigacon'² tsá² 'naa' too² la nigacon'² 'in mii'²¹ do too² Eva coon'¹³ 'e jmi¹-tsi tya'a. Canii'²¹mo gali'in²¹²naa' Cristo mo 'wiin²¹ pe 'goo'²¹-oo 'e la mo túu¹³uu' 'e jai'² líi²naa' do. ⁴ Tsu 'ii'¹³naa' júu³ røø²¹ 'in tsá² jalín²in cwo'¹ 'naa' júu³ tya' jaain²¹

Jesús 'in siii²¹gi lagi 'in Jesús 'in gacwoo¹³o'o 'naa'. Joon jløø¹³moo' 'ii²¹naa' 'e espíritu 'e jon' 'in Espíritu Tyú gacwo¹ Dios 'naa'. Joon 'e júu³ tya' 'in tsá² do sisi²¹i lagi 'e júu³ tya' 'e tiin¹³ tsá² 'e ganuu²¹uu'. ⁵ Pe líi²na 'e jo xáai¹gii jiiin¹³xu lagi 'in tsá² do 'in 'i¹-tsi 'e líi¹i apóstoles 'in tyiin²gi 'áai¹. ⁶ Joon xufiin¹³ jo tíi²na foo²¹oo cwú¹ la tíi²i 'ido, 'øø²¹mo-tsigii lagi 'ido. Joon coon¹³ jilaa²¹ 'e gajmoo²¹o'o ga'e² jna'a 'naa' la joon.

⁷⁻⁸ Joon mo taan²¹²na jee²¹² 'naa' 'in tsá² jai² líi²i Cristo 'in néei¹ li xiia' gacwo¹o jna cuu² la 'ii²¹² cwo³oo 'naa' 'e júu³ tyú². Coon²¹ jo ngáa¹mo gajmáa³aa 'e gó²-o tyi'naa' mo gacwo³oo 'naa' 'e júu³ tyú² jo 'e 'laa²¹ gacón³oon. Gajmée¹na 'ñii'a 'in wéi¹ tsu gali'iin²¹²na jmáa³aa 'e tyú² tyii'. ⁹ Joon mo ga'óo³oo jmi²¹² 'aa²¹² jiiin¹³ jaain²¹ jee²¹² 'naa' ga'íin²in cúu¹u 'wii²¹² tyiia, tsu 'in tsaru¹u' 'in néei¹ Macedonia gacwo¹o 'e jmaai¹ to² tyiia. Joon coon¹³ la joon jo gauntyíi²na jiiin¹³ jaain²¹ 'naa'. Joon la joon-on ijmáa³gii. ¹⁰ Ñí³oo 'e júu³ jai² tya' Cristo la joon jon ñi³oo 'e tí²-tsii cwó³oo 'e júu³ tyú² tya' Cristo jo 'ee 'laa¹³ cón³oon. Joon jiiin¹³ jaan²¹naa' 'in néei¹ Acaya ityuu¹³mo jna 'e jmóo³oo la joon. ¹¹ Joon mo jmóo³oo la joon, ¿ti líi¹naa' 'e jo 'iin²¹²gii 'naa'? Jo líi¹naa' la joon tsu ñí² Dios xiiala 'e 'iin²¹²na 'naa'.

¹² Joon ijmáa³gii jiiin¹³ la nigajmáa³aa. Joon coon¹³ la joon jo lí² faa²¹a tyú² tya'a yaai 'in tsá² do 'in 'iin²¹²in jmáa¹a coon²¹ røøi²¹ coon¹³ jna'a coon¹³ 'e to² jmoo²¹o'o. ¹³ Tsu 'in tsá² do jo

tsei'² líi'¹i apóstoles, coon'²¹ 'ido tóo'². Li' jmoo'¹-o 'e líi'¹i apóstoles tya' Cristo. ¹⁴ Joon jo 'ná¹ jmoo'²¹o' tsa'goo'²¹-tsi' mi líin'²in la joon, tsu'wii' 'ña'a Satanás jmeei'¹³ 'ña'a 'e líi'¹i lawa jaain'²¹ ángel 'in tyúí'¹. ¹⁵ Joon wana gajmee'¹i fii'²¹²i 'ña'a 'in tsá'² do 'e líi'¹i 'in tyúí'¹, la joon ijmáa'¹a tsá'² tya'a. Pe mo li tséi'¹ i'ii'²¹i 'in tsá'² do jiin'¹³ la tii'²i tya' 'e gajmaa'¹a.

Wúu'¹ 'e gani'²¹ Poo'²

¹⁶ Fuu'²¹²uu 'naa' tún'¹: jo líi'²naa' 'e tsá'² caa'²¹na. Pe wana líi'²naa' la joon, nuu'²¹duu' 'e júu'³ lo 'e faa'²¹a jaain'²¹ tsá'² caai'²¹ 'e tyú'² tya'a 'ña'a. ¹⁷ Jo gatyu'² Ña'ñu'¹u' jna to'² 'e fuu'²¹²uu 'naa' 'e júu'³ lo, jiin'¹³ 'iin'²¹²na fuu'²¹²uu 'naa' 'e tyú'² tyiia 'ñii'a lawa'a jaain'²¹ tsá'² caa'²¹na. ¹⁸ La faa'²¹a júu'³ tyú'² tya'a yaai la joon ifuu'²¹²uu. ¹⁹ Tsu' 'naa' jmaa'²aa' 'e 'wo'²-oo' coon'¹³ jileei'²¹ tsá'² caai'²¹ tsu'jmii'¹-oo' 'áai'¹. ²⁰ Joon 'naa' jmaa'²aa' 'e 'wo'²-oo' coon'¹³ jileei'²¹ 'in 'iin'²¹²in líin'²in fii'²¹² 'naa', si 'in 'iin'²¹²in cón'² jilaa'²¹ 'e 'oo'²oo' 'ee, si 'in 'iin'²¹²in tyu'² to'² 'naa' 'ee, si jo tsáai'¹-tsi 'naa' 'ee, si jnáa'¹a ní'ii' 'ee. 'Áai'¹ 'wo'²-oo' coon'¹³ jileei'²¹ la 'ii. ²¹ Pe jna'oo'o, jo gatyá'¹-tsii'i jmoo'²¹o'o jilaa'²¹ 'elo joon tsu'wii'¹³ joon jo galítsáai'¹-oo' jna'a.

Joon wana lí'² faa'²¹a tsá'² xeei'²¹ 'e tyú'² tya'a 'ña'a la joon jon líi'¹ii jna, xufiin'¹³ lawa'a tsá'² caa'²¹na ifaa'²¹a. ²² ¿Tí faa'²¹a 'in tsá'² do jmí'¹ tya' tsá'² Israel? Fo'²oo jna jon. ¿Tí líi'¹i 'in tsá'² do tsá'² Israel? Jna jon líi'¹na la joon. ¿Tí líi'¹i 'in tsá'² do jún'² tya' 'líi'²¹² Abrraham? Líi'¹na la joon jon. ²³ ¿Tí jmoo'¹o 'ido to'² tyu'² Cristo? Jna jmóo'³gii' lagi 'ido xufiin'¹³ lagi

tsá² caa²¹mo fo²oo. Nijmáa³aa to² 'ii²¹gi lagi 'ido, joon gapoo¹i tsá² jna 'láai²gi lagi 'ido, joon gatain² tsá² jna 'nũñí³ 'láai²gi lagi 'ido, joon 'láai² naa¹³ coon²¹xu-u jo gajún¹na. ²⁴Joon 'ñá² naa¹³ gapoo¹i 'in tsá² Israel jna coon¹³ 'nii²¹² azote. Dyadyá² tsi 'ñú¹ tsi gapoo¹i jna la cafu. ²⁵Joon 'ni¹ naa¹³ gapoo¹i tsá² jna coon¹³ sii². Joon cafu gatyuu¹³ tsá² jna coon¹³ cuun²¹². Joon 'ni¹ fu gatá² 'e barco do 'e 'yúu³na. Joon cafu 'yúu³na jmi'ñi¹³ coon²¹ núu¹ coon²¹ jmi²¹². ²⁶Coon²¹ tøø²mo 'yúu³na fu¹ li licón² jmi²¹ jna, joon li seen²¹in 'uun²¹. Joon 'iin²¹²in tsá² jmee¹i jna la tsá² góo³oo tiin¹³ la 'in jo líi¹i la joon. Joon doñixiia' ngii³ngii¹na tói¹ 'mó¹ si 'yúu³na ciudad 'ee, si jee²¹² tyiia²¹ 'ee, si ni jmi'ñi¹³ 'ee, si jee²¹² tsá² 'e li² jin²o 'e jai² líi²i 'ee. ²⁷Ga'woo²¹oo 'áai¹ joon gamóo³oo wúu¹, 'láai²gi fu jo cwúu³na li ngii³ngii¹ joon tsaun'áa³na joon unjmi³na tsu jo 'e sá² døø¹³øø. Joon galicwocíi³na tsu jo 'ee sin³iin sá².

²⁸Joon fee¹gi lagi jilaa²¹ 'elo ga'i¹-tsii 'áai¹ tya' jileei²¹ 'in tsá² jai² líi²i Cristo catyaa². ²⁹La líi¹i 'ii líi¹i jna jon, wa'a 'woo¹i, la joon jon 'woo¹i jna jon. Joon wa'a xuu²¹i tsaa², jna jon 'i¹-tsii 'áai¹ 'wii²¹² tya'a. ³⁰Tsu 'wii¹³ joon wa fuu²¹²uu 'naa' 'e tyá²u tyiia 'ñii'a ifuu²¹²uu 'naa' jilaa²¹ 'e 'e²e 'naa' 'e wa'a jo pí³-tsii. ³¹Joon Dios, Jmii²¹ Ña'ñu¹u' Jesucristo, ñii¹o 'e fuu²¹²uu la jai². Joon jii¹³ 'ii tíi²i wa'a un'goo¹o tsá² 'ii coon²¹ tøø²mo. ³²Joon mo taan²¹²na fuu²¹ Damasco 'in tsaa'to² do to² tyu' røøi¹³ Aretas gali'iin²¹²in taain¹³ jna 'ñũñí³. Joon

gasi²¹i 'láa² wa jóø²ø la caain²¹ li ngí¹i tsá² 'e 'oo²¹
'e ngó¹ cu² lí² 'e fuu²¹ do. ³³ Pe gaxaa¹mo tsá² jna,
yúu³na mi'tó², coon²¹ 'ootoo²¹ tsi 'e 'oo² do. Joon
galáa²moo la joon.

12

La wa'a 'e gaci¹o Poo²

¹ Jo 'ee to² 'í³gi tyiia wa'a fuu²¹²gi² 'e tyú² tyiia
'ñii'a pe 'ná¹-a fuu²¹²gi² jilaa²¹ 'e gaci³gi² coon¹³
jilaa²¹ 'e ga'e² Ña'ñu¹'u' jna. ² Cwii¹moo jaain²¹ tsá²
'in jai² lí²i Cristo. Joon ningó¹ dyatyán² jii²¹ 'e
gasaa¹i 'ido fu ñu'fú². Gangó¹ fu coon²¹ lí sii²¹
ñu'fú² ti² 'ni¹. Jo ñii³ii wa'a gangó¹ moo¹ taa²i si
jo ngó¹ 'ee. Jii¹³ Dios ñii¹i. ³ Pe ñii³oo 'e gasaa¹i
'in tsá² do fu ñu'fú² jii¹³ jo ñii³ii wa'a 'yuu¹i moo¹
taa²i si jo 'yuu¹i 'ee. Jii¹³ Dios ñii¹i. ⁴ Joon fu
ñu'fú² do ganú²u júu³ 'uuin²¹ 'áai¹ 'e jii¹³ jaain²¹
tsá² tí²i faa²¹a. ⁵ Lí²-i jmáa³aa jløø¹na 'nii'a 'wii¹³
jaain²¹ tsá² la 'ii, pe jo lí² jmáa³aa jløø¹³na 'wii¹³
'ñii'a. Unjløø¹³na 'ñii'a jii¹³ wa'a jo pí-tsii. ⁶ Joon
wana fuu²¹²uu 'e tyú² tyiia 'ñii'a jo 'yuu² caa²¹na tsu
fuu²¹²uu jii¹³ la jai² pe jo fuu²¹²uu la joon. Tsu jo
'iin²¹²na wa'a 'i¹-tsi tsá² 'e fee¹gi tyiia lagi jóø²ø 'e
jmó³oo si 'e ganú²uu foo²¹oo 'ee.

⁷ Joon xufin¹³ fee¹ 'áai¹ jilaa²¹ 'e ga'e² Dios
jna, jo unjløø¹³na 'ñii'a tsu Dios gacwo¹o jna 'e
galí¹na coon²¹ jmoowú¹ 'e lí² lawa coon²¹ tóon¹
yu² ngú³uu. Lawa'a 'e²e Satanás jna wúu¹. ⁸ Joon
gami³gi² 'ni¹ naa¹³ tyani Ña'ñu¹'u' wa'a i'láa²na 'e
jmoowú¹ tyán³aan do. ⁹ Pe Ña'ñu¹'u' gajin²o sii²¹i

jna: “Líin²mo tyi'i 'e 'iin²¹²na 'nũ. Joon mo 'woo²i tsá², joon lí² li²i tsá² 'e 'ii²¹ tyiia uncoon¹³ 'ido.” Tsũ 'wii¹³ joon unjløø¹³na 'e jo pí³ 'oo²oo tsũ coon¹³ la joon lí² li²i tsá² 'e coon¹³ 'ii²¹ tya' Cristo jmóo³oo jilaa²¹. ¹⁰ Unjløø¹³na 'e jo pí³ 'oo²oo, unjløø¹³na jon mo ungøø²i tsá² jna, coon¹³ jilaa²¹ jm̃i²¹² 'aa²¹², joongi mo 'øøi¹ tsá² jna coon¹³ jilaa²¹ fa'i³ ga'oo²oo 'wii²¹² Cristo. Tsũ mo jo pí³ 'oo²oo 'ñii'a lí² cwo² Cristo jna pí³.

'F¹-tsi Poo² 'in tsá² jai² lí²i Cristo néei¹ Corinto

¹¹ Tyitsaa²¹²mo gafuu²¹²uu 'e tyú² tyiia 'ñii'a tsũ jo mo faa¹³naa' la joon. Joon 'naa'oo' 'ná¹ foo¹³naa' 'e tyú² tyiia, tsũ jiin¹³xũ 'e feei¹gi lagi jna 'in tsá² do 'in jin²in 'e lí¹i apóstoles 'in tyiin²gi lagi jna, 'in tsá² do 'in lí¹naa' tsá² tya'a. Joon jo 'ee to² 'ín³ jna. ¹² Joon la 'ii²¹² taan²na jee²¹² 'naa' gajmáa³aa la jmoo¹o apóstoles 'e litsaa²mo-'oo' 'e la ja²mo lí¹na apóstol tya' Cristo. Gajmáa³aa milagros, joon gajmáa³aa jon lí² 'e ganga'goo²¹-'oo' xũfiin¹³ gafaa²¹ tsá² 'laa²¹ tyiia. ¹³ Joon cwáain¹ tyii' jo gajmee¹na 'naa' xaa²¹gi lagi 'in tsá² jai² lí²i Cristo 'in néei¹ li xiia', jiin¹³ jo mo gacóon³oon 'laa¹³ tya' jiin¹³ jaan²¹naa' 'wii¹³ 'e júu³ tyú² do. ¡Feei¹ jmáa²-'oo' 'wii²¹² tyiia!

¹⁴ Ti lí² ti 'ni¹ naa¹³ 'e yajøø³na 'naa' joon jo 'iin²¹²na untyí²na 'naa'. Tsũ jo 'iin²¹²na 'e 'oo²xũ, jiin¹³ 'e 'iin²¹²na wa'a 'ii¹³naa' jna 'e 'yaai¹-'oo'. Tsũ sáa³ jmii²¹ tsá² 'ná¹ uncaain²¹ cuu² tya' jóon¹on jon'on jóon¹on tya' sáa³ jmii²¹. ¹⁵ Joon 'e 'yaai¹-tsii 'in'ín³na jilaa²¹ 'e 'oo²oo tya' 'e tyú² tyii' joon ca

icwo³oo 'ñii'a tya' 'e tyú² tya' almas tyii' xufiin¹³ líi²na 'e 'láai²gi 'e 'iin²¹²na 'naa' 'e xugu 'iin²¹²naa' jna.

16 Joon xufiin¹³ 'inlíi¹³ jee²¹² 'naa' ñii¹o 'e jo gacóon³oon 'laa¹³ tyi'naa', 'in tsá² do jin²in 'e tíi²¹na 'áai¹ joon gacon³oon 'naa' too². 17 Fee¹³naa' jna: ¿Tí gacon³oon 'naa' too² 'wii¹³i 'in tsá² do 'in gasiin³na jee²¹² 'naa'? 18 Gamí³ti tyani Tito wa'a tsajø²¹²i 'naa' joon gasí³na 'in tsaru¹u' catyaa²¹ do. ¿Tí gacon² Tito do 'naa' too²? 'E la ja²mo, 'in tsá² do 'i¹-tsi la 'i¹-tsii cwáain¹ tyi'naa' joon jmoo¹o la jmoo³oo tyii'. 19 ¿Tí líi²naa' 'e un'øø¹na'a yiaa'a tyani²ii'? Jo jmoo²¹o'o la joon tsu tyani Dios fee¹³na'a 'naa' joon coon¹³ 'e sii²¹ Cristo. Joon jilaa²¹ 'e jmoo²¹o'o, tsaru¹u' 'in 'iin²¹²na, jmoo²¹o'o wa'a lí² licwii¹mogii¹ Dios. 20 Tsu 'goo²¹oo 'e mi yajøø²¹²na 'naa' jo ngi¹ 'naa' jiin¹³ la 'yaa¹-tsii jon'gi jmoo³oo jiin¹³ la 'yaa¹-'oo' 'naa'. 'Goo²¹oo 'e xee²¹naa' ruu²¹naa', joongi 'óo²oo' tsi-iwúu¹. Seen²¹mo jee²¹² 'naa' 'in 'nii²¹-tsi, joongi 'in 'i¹-tsi yaa¹, joongi 'in jmoo¹o 'atsáa¹-a, 'in faa²¹a 'e gó² tya' ruu²¹i, 'in unjløø¹³i yaa¹, joon 'in to² mi¹³. 21 Joon 'goo²¹oo 'e 'áa³aa fa'ii²¹ tyani Dios 'wii¹³ 'inlíi¹³ 'naa' mi yajøø²¹²na 'naa' joon 'wii¹³ 'inlíi¹³ 'naa' ci³oo 'áai¹ 'wii¹³ tsaa² ga'naa¹a 'naa' la mo jée¹. Joon jo gatúu² 'naa' jilaa²¹ 'e gali¹líi³naa', joon jo gatúu² 'naa' feei²¹ tsamí² tsá² xeei²¹ coon¹³ jilaa²¹ 'e gó²gi 'e gajmaa²aa'.

13

Júu³ li gatséi¹

1 Ti li ti 'ni¹ naa¹³ 'e yajøø²¹²na 'naa'. Joon lí²-i 'ni¹i tsaruu²¹i jiin¹³ coon¹³ 'e júu³ røø²¹ coon¹³ tya' gáí¹ gaai²¹ testigo. 2 Joon mo gataan²¹²na jee²¹² 'naa' li ti tún² gafuu²¹²uu 'naa' joon fuu²¹²uu 'naa' li wíin² jileei²¹ 'naa' coon¹³ 'in tsá² do 'in ga'noo¹o tsaa² 'e jo jmáa³gíi feei¹-tsii tya' 'in 'noo¹o tsaa² mi yí³aa tún¹. 3 Cwoliñii²'ii' 'e faa²¹a Cristo 'wii²¹² jna, joon jo galíi¹i Cristo 'e 'wói¹ jee²¹² 'naa' pe ga'e² 'naa' 'e 'ii²¹ tya'a. 4 'E la ja²mo, gajúun²mo Cristo tsaa' crúu¹ lawa jaain²¹ tsá² 'wói¹ pe jiin¹o coon¹³ 'ii²¹ tya' Dios. La joon jon jna'a, líi¹na'a tsá² 'wó¹mo la 'ii, pe sicaan²¹na'a coon¹³on jiin¹'i'in jon coon¹³ 'ii²¹ tya' Dios. 'E coon¹³ la joon lí² uncoon¹³na'a 'naa' cwii¹naa' Dios.

5 Cón²oon' cwáain¹ wa'a ngíi²'ii' jiin¹³ la jai² líi²naa'. Cón²oon' cwáain¹ yaanaa'. Cwoliñii²'ii' 'e ngí¹ Jesucristo jee²¹² 'naa' wa' 'e la ja²mo jai² líi²naa' 'ii. 6 Joon líi²na 'e liñii² 'naa' 'e ngí¹ Jesucristo coon¹³ jna'a. 7 Joon mii²¹'i'i tyani Dios 'e jo jmaa²aa' jiin¹³ coon²¹ 'e gó². Jo mii²¹'i'i la joon wa'a 'i¹-tsi tsá² tyú² tyii'i. Jiin¹³ 'e 'ii²¹² jna'a 'e jmaa²aa' jilaa²¹ 'e tyú². Jo 'ee lí¹ wa'a 'i¹-tsi tsá² 'e jo tseein²¹ to² tyii'i. 8 Tsu 'wii¹³ joon, wa'a jmoo²oo' 'e jai² jo 'e sá² 'e fee¹³na'a 'naa' jiin¹³ li uncoon¹³na'a 'naa' 'e jai²gí líi²naa'. 9 Joon jløø¹³mo'o mo líi¹na'a tsá² 'wói¹ pe 'naa'gíi líi¹naa' tsá² pí³-tsi joon mii²¹'i'i tyani Dios 'wii¹³ 'naa' 'e ijmee¹³i Dios 'naa' tsá² 'in galityú¹mo 'naa'. 10 'Yuto² joon síi³na 'e jí² lo tíi²i 'naa' mo jo taan²¹²na jee²¹² 'naa' 'e jo 'ná¹-a jmáa³aa 'gøøi¹³gíi coon¹³ 'e to² 'óo³oo mi yí³aa, tsu 'in

Ña'ñu¹u' gacwo¹o jna 'e to² do wa'a lí² uncoon¹³
jna 'naa' 'e licwii¹naa' 'ii jon' wa'a 'e xée¹na 'e jai²
lí²naa'.

¹¹ Tsee²mo júu³ tyiia, tsaru¹u', joon mí³ñ tyaní²ii'
wa'a 'noo²oo' jiiin¹³ 'e tyú²-u, joon nuu²uu' júu³
tyiia, canii²mo 'i¹-'oo', joon cwoseen²¹moo' 'e tyú².
Joon 'in Dios 'in 'iin²¹²in jna' joon jmoo¹o 'e tyú²
sí¹ñ¹³-tsi' ingi¹ coon¹³ 'naa'. ¹² 'Aa²¹²moo' la jaain²¹
la jaan²¹naa' coon¹³ júu³ tyú². ¹³ Joon 'in tsá² jai²
lí²i Cristo 'in néei¹ lo jin²in 'aa²¹²moo'.

¹⁴ 'E 'ii¹³naa' 'e cwa³ tya' Ña'ñu¹u' Jesucristo.
Cwoliñi²ii' 'e 'iin²¹²in Dios 'naa' joon 'e ngi¹ 'in
Espíritu Tyú² tya' Dios jee²¹² 'naa'. Amén.

Juu³ ty² 'e gafaa^{'21} Dios tya' tsá²
New Testament in Chinantec, Quiotepec
(MX:chq:Chinantec, Quiotepec)

copyright © 1983 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Quiotepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Quiotepec [chq], Mexico

Copyright Information

© 1983, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chinantec, Quiotepec

© 1983, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

3808f8d2-c323-5477-a114-0f18fe74613e